

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА “ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ”, гр. СМОЛЯН КЪМ 31.12.2022г.

I. УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ. ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ.

1. Учредяване и регистрация

“Южноцентрално държавно предприятие”, гр.Смолян се създава със заповед № РД 49-112 от 13.04.2011г. на Министъра на земеделието и храните по реда на чл.163, ал.1 от Закона за горите. Предприятието е регистрирано на 29.06.2011г. в Търговския регистър съгласно чл.62, ал.3 от Търговския закон и е със статут на държавно предприятие. Седалище и адрес на управление и кореспонденция: гр.Смолян, ул. „Полк. Дичо Петров“ № 1А. Предприятието се представлява и ръководи от инж. Здравко Димитров Бакалов.

Структура, собственост и управление:

“Южноцентрално държавно предприятие”, гр.Смолян е със 100% държавна собственост и Министъра на земеделието упражнява правата на собственост на държавата. От датата на регистрация в Търговския регистър Предприятието е правопреемник на активите и пасивите на Държавни горски и ловни стопанства, намиращи се в в четири административни области - обл.Смолян, обл.Пловдив, обл.Пазарджик и обл.Кърджали и стопанисва държавните горски територии в териториалния обхват на тези стопанства.

Предоставеното на “Южноцентрално държавно предприятие”, гр.Смолян имущество – държавна собственост е на стойност 23 730 хил.лв. (двадесет и три милиона седемстотин и тридесет хиляди лева), състоящо се от имуществата на държавните горски и държавните ловни стопанства.

Органи на управление

Органи на управление са Министъра на земеделието и Управителния съвет на Предприятието. Управителния съвет на Предприятието е в състав: инж. Здравко Димитров Бакалов, Мариана Димитрова Якофова и Николина Георгиева Чолакова.

Предприятието се управлява и представлява от инж. Здравко Димитров Бакалов - Директор.

Дейността на Управителния съвет на Предприятието се подпомага от Стопански съвет, който се състои от директорите на териториалните поделения.

Организационна структура

Структурата на управление е двустепенна - Централно управление и Териториални поделения – държавни горски и държавни ловни стопанства. Централното управление осъществява административно, правно, финансово, материално и техническо осигуряване на дейността на Предприятието. Териториалните поделения се представляват от своя директор, водят счетоводство, изготвят годишни финансови отчети, които представят в централно управление, имат банкови сметки, имат свой печат, сключват от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им от Закона за горите и от Директора на държавното предприятие правомощия.

Към 31.12.2022г. в териториалния обхват на дейност на "Южноцентрално държавно предприятие", гр.Смолян функционират 35 стопанства, от които 28 са държавни горски стопанства и 7 – държавни ловни стопанства както следва:

- 1.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО АЛАБАК, ЕИК 2016195800160
- 2.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО АРДИНО, ЕИК 2016195800087
- 3.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО АСЕНОВГРАД, ЕИК 2016195800072
- 4.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО БАТАК, ЕИК 2016195800141
- 5.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО БОРИНО, ЕИК 2016195800385
- 6.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ДОСПАТ, ЕИК 2016195800435
- 7.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ЗЛАТОГРАД, ЕИК 2016195800370
- 8.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КАРЛОВО, ЕИК 2016195800122
- 9.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КИРКОВО, ЕИК 2016195800175
- 10.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КЛИСУРА, ЕИК 2016195800206
- 11.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО КРУМОВГРАД, ЕИК 2016195800053
- 12.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МИХАЛКОВО, ЕИК 2016195800313
- 13.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО МОМЧИЛГРАД, ЕИК 2016195800034
- 14.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПАЗАРДЖИК, ЕИК 2016195800049
- 15.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПАНАГЮРИЩЕ, ЕИК 2016195800068
- 16.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПЕЩЕРА, ЕИК 2016195800118
- 17.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПЛОВДИВ, ЕИК 2016195800103
- 18.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ПЪРВОМАЙ, ЕИК 2016195800091
- 19.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО РАКИТОВО, ЕИК 2016195800420
- 20.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО РОДОПИ, ЕИК 2016195800416
- 21.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СЕЛИЩЕ, ЕИК 2016195800210
- 22.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СЛАВЕЙНО, ЕИК 2016195800351
- 23.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СМИЛЯН, ЕИК 2016195800347
- 24.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО СМОЛЯН, ЕИК 2016195800328
- 25.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ТРИГРАД, ЕИК 2016195800259
- 26.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО Акад. Николай Хайтов 2016195800391
- 27.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ХИСАР, ЕИК 2016195800186
- 28.ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ШИРОКА ЛЪКА, ЕИК 2016195800332
- 29.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО БОРОВО, ЕИК 2016195800263
- 30.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ЖЕНДА, ЕИК 2016195800015
- 31.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ИЗВОРА, ЕИК 2016195800278
- 32.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО КОРМИСОШ, ЕИК 2016195800239
- 33.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ТРАКИЯ, ЕИК 2016195800225
- 34.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ЧЕПИНО, ЕИК 2016195800244
- 35.ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ШИРОКА ПОЛЯНА, ЕИК 2016195800401

2.Предмет на дейност на "Южноцентрално държавно предприятие", гр.Смолян

Дейността се основава на принципите, заложи в Закона за горите, Търговския закон и гражданското право. Основният предмет на дейност на "Южноцентрално държавно предприятие", гр.Смолян е:

1. изпълнение на горскостопанските планове за горските територии - държавна собственост;
2. изпълнение на ловностопанските планове в държавните ловни стопанства и в държавните горски стопанства;
3. изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горски територии - държавна собственост, предвидени в планове за управление на защитени територии;
4. организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии - държавна собственост;
5. организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
6. поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;
7. организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии - държавна собственост;
8. създаване на нови гори върху земеделски територии;
9. опазване на горските територии - държавна собственост;
10. предоставяне и извършване на обществени услуги.
11. други дейности, незабранени от закона, както и такива, възложени им от Министъра на земеделието или въз основа на договор.

Дейността на Предприятието се осъществява при спазване на принципите на законност, откритост, достъпност и отговорност. Дейността е пряко свързана и следва одобрения Финансов план за 2022 година и заложените в него показатели и дейности като в настоящия Доклад е представено изпълнението им.

Съгласно Закона за горите с цел обезпечаване финансова стабилност и осигуряване на целеви инвестиции за изпълнение на дейностите, Предприятието формира фонд "Инвестиции в горите" и фонд "Резервен".

Съгласно Чл. 179. (1) от Закона за горите фонд "Инвестиции в горите" се формира от част от продажната цена на дървесината и недървесните горски продукти, добивани от горските територии - държавна собственост, определена с постановление на Министерски съвет. Съгласно Постановление №34 от 02.03.2021г. на МС за изменение на чл.1, ал.1, т.6 на Постановление №343 от 15.12.2011г. на Министерски съвет Отчисленията за фонд "Инвестиции в горите" в размер на 8 лв. (осем лв.) на продаден куб.м. дървесина.

Съгласно чл.1, ал.3 от Постановление №343/15.12.2011г. при продажба на широколистна дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия във Фонд "Инвестиции в горите" се внасят 50 на сто от определената в чл.1, ал. 1, т.6 на Постановление №343 част от продажната цена. Съгласно чл.1, ал.4 от Постановлението за повредена иглолистна дървесина във Фонда се отчислява 1 лв. (един лв.) на куб.м. дървесина.

За стояща дървесина на корен, продадена на физически лица за лична употреба, както и за вършина, и недървесни горски продукти съгласно чл.1, ал.2 от Постановлението, размерът на частта е 10 на сто от продажната им цена.

Средствата на фонд "Инвестиции в горите" се разходват за залесяване, закупуване на горски територии, проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура, проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения, както и за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми. Съгласно Чл. 179. (2) от Закона за горите в сила от 02.02.2023г. средствата на фонд "Инвестиции в горите" могат да се

разходват и за проектиране и изграждане на съоръжения за съхранение на храни за дивеча, когато проектирането и изграждането се извършват самостоятелно от държавното предприятие или от неговите териториални подразделения.

Средствата от Фонда се разходват по решение на Министъра на земеделието и са данъчно признати разходи.

При разходване на средства от Фонда, същите се отчитат като финансиране за нетекущи активи или за текущата дейност, в зависимост от конкретното предназначение.

Съгласно чл.180, ал.1 от Закона за горите, предприятието формира фонд "Резервен", като източници на фонда са:

- една десета от печалбата след данъчно облагане, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета от стойността на активите по баланса на предприятието;
- част от преразпределената по решение на Министъра на земеделието горите печалба след данъчно облагане.

Съгласно чл.180, ал.2 от Закона за горите средствата от фонд "Резервен" могат да се използват само за:

- покриване на годишната загуба;
- покриване на загуби от предходната година.
- Средствата на фонд "Резервен" се разходват по решение на Министъра на земеделието.

Стопански цели през 2022 година

Стопанските цели на ръководството на "Южноцентрално държавно предприятие", гр.Смолян са устойчиво управление и многофункционално стопанисване на горите, насочено към развитие на икономически жизнен и допринасящ за развитието на обществото горски сектор. Изпълнение на заложените по Финансовя план за 2022 година натурални и стойностни показатели. Изпълнение на публичните функции на държавата и ефективно управление на държавната горска собственост. Осигуряване на прозрачност в управлението на горите, подобряване на комуникацията с хората и бизнеса, предоставяне на качествени услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др.

II. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 ГОДИНА. ФИНАНСОВИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ И КОЕФИЦИЕНТИ.

За периода 01.01.2022г.-31.12.2022г. „Южноцентрално държавно предприятие“, гр.Смолян реализира общо приходи от оперативна дейност в размер 145 821 хил.лв. /предходната 2021 година са възлизали на 94 374 хил.лв., увеличението е 55% /

Нетните приходи от продажба на продукцията, услуги и стоки възлизат на 116 899 хил.лв., от които 114 300 хил.лв. са реализирани общо приходи от продажба на готова продукция-дърводобив и готова продукция-продажба дървесина на корен или с 39 224 хил.лв. повече спрямо 2021г. За предходната година 01.01.2021г.-31.12.2021г. са били реализирани общо приходи от продажба на продукцията, услуги и стоки в размер 77 167 хил.лв. Отчетените приходи от организиран ловен туризъм възлизат 1 562 хил.лв. /за 2021г. са били 1 164 хил.лв./ Реализираните приходи от селско стопанство са в размер на 81 хил.лв., приходи от странична дейност - 74 хил.лв. и приходи от стопанисваните разсадници са в размер на 204 хил.лв.

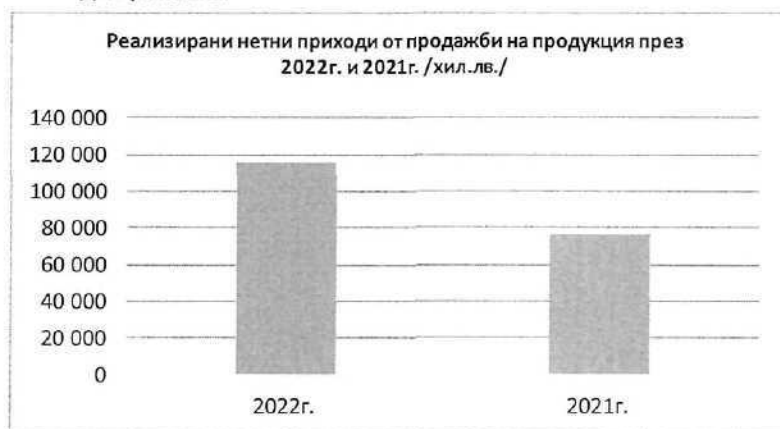
В Таблица 1 е показана структурата на нетните приходи от продажби на „Южноцентрално държавно предприятие“, гр.Смолян и е направена съпоставка на структурата на реализираните нетни приходи през 2022г. и 2021г.

Таблица 1

Структура на нетните приходи от продажби на ЮЦДП през 2022 и 2021 година	2022г. /хил.лв./	Процент %	2021г. /хил.лв./	Процент %
Продажба на продукция				
Готова продукция – дърводобив	73 929	63.24%	48 890	63.36%
Готова продукция - продажба на корен	40 371	34.53%	26 186	33.93%
Разсадници	204	0.17%	241	0.31%
Селско стопанство	81	0.07%	117	0.15%
Приходи от странична дейност	74	0.06%	99	0.13%
Организиран ловен туризъм ОЛТ	1 562	1.34%	1 164	1.51%
ОБЩО ПРОДАЖБА НА ПРОДУКЦИЯ	116 221	99.42%	76 697	99.39%
Услуги				
Други услуги	655	0.56%	466	0.60%
ОБЩО ПРОДАЖБА НА УСЛУГИ	655	0.56%	466	0.60%
ПРОДАЖБА НА СТОКИ	23	0.02%	4	0.01%
ОБЩО НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ	116 899	100.00%	77 167	100.00%

В следващата диаграма е направена съпоставка на реализираните нетни приходи от продажба на продукцията през 2022г. и 2021г.

Диаграма 1.1.

Реализираните Други приходи през 2022г. са в размер на 6 680 хил.лв. в т.ч. 3 729 хил.лв. - приходи от финансираня.

Промените в запасите от готова продукция и незавършено производство са в посока увеличение в размер на 1 181 хил.лв.

Отчетените разходи за придобиване на активи по стопански начин през 2022 година са в размер на 21 061 хил.лв. /през предходната година са възлизали на 11 990 хил.лв./

Отчетените финансови приходи са в размер 191 хил.лв. и се формират от лихви от инвестирането на свободните средства на Предприятието.

За периода 01.01.2022г.-31.12.2022г. „Южноцентрално държавно предприятие“, гр.Смолян отчита общо разходи за оперативна дейност в размер 129 098 хил.лв. /предходната 2021 година са възлизали на 92 729 хил.лв., увеличението е 39%/

Структурата на разходите през 2022г. и 2021г. са представени в Таблица 2

Таблица 2

Структура на разходите за оперативна дейност на ЮЦДП	01.01.2022г.- 31.12.2022г.		01.01.2021г.- 31.12.2021г.	
	Стойност /хил. лв./	Процент %	Стойност /хил. лв./	Процент %
Разходи за суровини и материали	10 163	7.9%	7 757	8.4%
Разходи за външни услуги	47 185	36.5%	34 377	37.1%
в т.ч. за отчисл. Фонд "Инвестиции в горите"	8 191	6.3%	8 056	8.7%
Разходи за възнаграждения и осигуровки	62 352	48.3%	41 770	45.0%
Разходи за амортизация	4 379	3.4%	5 033	5.4%
Обезценка на текущи активи	0	0.0%	13	0.0%
Други разходи	5 019	3.9%	3 486	3.8%
Общо Разходи	129 098	100.0%	92 729	100.0%

Отчетените разходи за материали и суровини са в размер на 10 163 хил.лв. /7,9%/ в т.ч. 4 094 хил.лв. - разходи за енергийни материали, 1 145 хил.лв. разходи за резервни части и окомплектовка, 2 232 хил.лв. разходи за униформено представително облекло. Отчетените разходи за амортизации на нетекущи активи възлизат на 4 379 хил.лв. и представляват 3,4%. От тях най-голям дял заемат отчетените разходи за амортизация на ДМА-имоти, машини, съоръжения и оборудване – 3 896 хил.лв., разходите за амортизация на нематериални активи възлизат на 450 хил.лв., разходи за амортизация на инвестиционни имоти - 33 хил.лв.

Отчетените разходи за външни услуги през годината са в размер на 47 185 хил.лв. Начислените средства през 2022 година за фонд "Инвестиции в горите", формирани като част от продажната цена на дървесината съгласно чл.179, ал.1 от Закона за горите и недървесните горски продукти, добивани от горските територии – държавна собственост, определена с Постановление от Министерски съвет са 8 191 хил.лв. Отчетените разходи по договори с подизпълнители - фирми, наети да извършват сеч и извоз на дървесина и лесокulturни дейности - 13 752 хил.лв. Останалите разходи представляват разходи по граждански договори и хонорари, разходи за извършване на текущ ремонт на сгради, машини и съоръжения, разходи за пощенски, куриерски и далекосъобщителни услуги, застраховки и други.

В следващата таблица е направена разшифровка на разходите за външни услуги.

Таблица 3

Структура на разходите за външни услуги на ЮЦДП	2022г. /хил. лв./	Процент %	2021г. /хил. лв./	Процент %
Сеч и извоз	13 372	28.34%	10 653	30.99%
Текущ ремонт на дълготрайни активи	997	2.11%	476	1.38%
Разходи за придобиване на дълготрайни активи	20 988	44.48%	11 919	34.67%
Абонаменти	326	0.69%	247	0.72%
Застраховки	405	0.86%	412	1.20%
Далекосъобщителни и пощенски услуги	239	0.51%	197	0.57%
Лесокulturни мероприятия	406	0.86%	470	1.37%
Организиран ловен туризъм	242	0.51%	205	0.60%
Ловно-стопански мероприятия	88	0.19%	97	0.28%
Лесокulturни мероприятия от фонд Инвестиции	760	1.61%	855	2.49%
Отчисления за фонд Инвестиции	8 191	17.36%	8 056	23.43%
Други разходи за външни услуги	1 171	2.48%	790	2.30%
ОБЩО	47 185	100.00%	33 445	100.00%

Разходите за персонала - възнаграждения и осигуровки възлизат на 62 352 хил.лв. От тях разходите за възнаграждения са в размер на 52 305 хил.лв., разходите за осигуровки – 10 047 хил.лв.

Средната работна заплата към 31.12.2022г. на щатния персонал на предприятието е 2 267 лв., формирана след прилагане на Наредба № 22/14.12.2012г. /включително възнагражденията на Директора, членовете на Управителния съвет и работници/.

Средносписъчният състав на персонала през 2022 година е 1 921 човека, в т.ч. 457 жени. Наетите лица средно списъчно за годината по извънтрудови правоотношения са 7 /седем/ човека.

Структура на персонала по категории през 2022 година	Общо средносписъчен брой	в т.ч. жени
1. Клас 1: Ръководители	103	16
2. Клас 2: Специалисти	353	135
3. Клас 3: Техници и приложни специалисти	294	83
4. Клас 4: Помощен административен персонал	105	91
5. Клас 5: Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	543	28
6. Клас 6: Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	49	2
7. Клас 7: Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	28	0
8. Клас 8: Машинни оператори и монтажници	104	1
9. Клас 9: Професии, неизискващи специална квалификация	342	101
Общо	1921	457

По перото Други разходи са отчетени 5 019 хил.лв. (3,8%) и включват както следва:

Таблица 4

Други разходи	2022г. /хил. лв./	2021г. /хил. лв./
Социални разходи	3 823	2 517
Разходи за командировки	108	49
Други разходи	1 088	920
Общо	5 019	3 486

Отчетените финансови разходи възлизат на 293 хил.лв. и включват разходи за банкови такси и лихви.

Отчетеният финансов резултат преди преобразуване за данъчни цели е счетоводна печалба от 16 621 хил.лв. След отчитане разходите за данък от печалбата и други данъци, алтернативни на корпоративния данък е отчетена балансова печалба в размер на 13 216 хил.лв.

В Таблица 5 са показани финансови данни и са изчислени коефициентите на ефективност на приходите/разходите, както и коефициентите за рентабилност и ликвидност за 2022 година и 2021 година.

Таблица 5

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ. КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ, РЕНТАБИЛНОСТ И ЛИКВИДНОСТ	2022г. /хил.лв./	2021г. /хил.лв./
1. Общо Приходи	146 012	94 607
2. Общо Разходи	129 391	92 757
3. Коефициент на ефективност на общо разходи	1.1285	1.0199
4. Коефициент на ефективност на общо приходи	0.8862	0.9804
5. Финансов резултат /Нетна Печалба/	13 216	972
6. Собствен капитал /СК/	51 141	38 348
7. Коефициент на рентабилност на Собствения капитал /СК/	0.2584	0.0253
8. Приходи от оперативна дейност	145 821	94 374

9. Коефициент на рентабилност на приходите от оперативна дейност -съотношение на нетна печалба към приходите от оперативна дейност	0.0906	0.0103
8. Общо пасиви	216 597	173 946
10. Общо пасиви минус Собствения капитал	165 456	135 598
11. Коефициент на задлъжнялост	3.2353	3.5360
12. Краткотрайни /текущи/ активи	114 837	83 183
13. Краткосрочни /текущи/ пасиви	41 033	18 339
14. Коефициент на обща ликвидност	2.7986	4.5359
15. Нетния оборотен капитал	73 804	64 844
16. Изменение на нетен оборотен капитал	8 960	-1 583

Коефициента на ефективност на разходите представлява съотношение между приходите и разходите и дава информация колко приходи се реализират на един лев вложен разход. Коефициента на ефективност на приходите е реципрочен на коефициента на ефективност на разходите и дава информация колко разходи трябва да се направят, за да се реализира единица приход. С цел по-голяма прецизност коефициентите за ефективност са изчислени на база отчетените приходи/разходи за оперативна дейност.

Коефициент на ефективност на разходите

Коефициента на ефективност на разходите през 2022г. - 1,1285

Коефициента на ефективност на разходите през 2021г. - 1,0199

Коефициент на ефективност на приходите

Коефициента на ефективност на приходите през 2022г. - 0,8862

Коефициента на ефективност на приходите през 2021г. - 0,9804

Коефициент на задлъжнялост през 2022г. – 3,2353

Коефициент на задлъжнялост през 2021г. – 3,5360

Изчисляването на показателите за рентабилност цели да покаже на единица приходи от продажби (единица собствен капитал или единица активи) колко печалба е постигната. Тя дава информация за реализирана печалба на единица приход, колко ефективно се управлява собствения капитал и притежаваните активи.

Рентабилност на приходи от оперативна дейност

Целта на изчисляване на този показател е да се обърне внимание на размерите на реализираните печалби от всеки лев приходи от оперативна дейност. Коефициента на рентабилност на приходи от оперативна дейност на база отчетената нетна печалба - 0,0906 /през 2021г. - 0,0103/.

Рентабилност на собствения капитал /финансова рентабилност/

Този показател отразява степента на възвръщаемост на собствения капитал. Той е основен индикатор на ефективността на използването на СК. Когато рентабилността на собствения капитал е по-висока от общата норма на възвръщаемост в икономиката измерена чрез основния лихвен процент, тогава влягането му в дейността е оправдано и ефективно. Коефициента на рентабилност на собствения капитал е 0,2584 /през 2021г. - 0,0253/.

Коефициент на задлъжнялост

Ликвидността представлява възможността на предприятието във всеки един момент да посреща текущите си задължения.

Коефициент на обща ликвидност

Изчислява се като съотношение на текущи активи и текущи задължения. Коефициента за обща ликвидност през 2022г. е 2,7986 /през 2021г. е 4,5359/.

От направените изчисления и приложени диаграми се вижда, че в Предприятието се осъществява необходимия контрол за ефективно управлението на приходите и разходите.

Общата сума на активите (пасивите) на „Южноцентрално държавно предприятие“, гр.Смолян към 31.12.2022г. е 216 597 хил.лв. (към 31.12.2021г. са били 173 946 хил.лв.).

В следващата таблица е представена структурата на собствения капитал и структурата на активите в Баланса на „Южноцентрално държавно предприятие“, гр.Смолян.

Таблица 6

БАЛАНС НА ЮЦДП	2022г.		2021г.	
	/хил.лв./	Процент %	/хил.лв./	Процент %
I. Структура на Собствения капитал				
1.1 Основен капитал	23,730	46,4%	23 730	61.9%
1.2 Резерви	14,195	27,8%	13 646	35.6%
1.3 Резултат от предходни периоди	0	0,0%	0	0.0%
1.4 Резултат от текущия период	13,216	25,8%	972	2.5%
Общо	51,141	100%	38 348	100%
II. Структура на Активите				
2.1 Дълготрайни активи	99,213	45,8%	88 297	50.8%
2.2 Краткотрайни активи	114,837	53,0%	83 183	47.8%
2.3 Разходи за бъдещи периоди	2,547	1,2%	2 466	1.4%
Общо	216,597	100,00%	173 946	100.00%
III. Структура на Дълготрайните материалните активи				
3.1 Земи	2,597	3,7%	2 479	4.6%
3.2 Сгради и конструкции	18,994	27,1%	19 714	36.4%
3.3 Машини и оборудване	1,788	2,5%	2 118	3.9%
3.4 Съоръжения	44,185	62,9%	27 933	51.6%
3.5 Транспортни средства	1,876	2,7%	1 261	2.3%
3.6 Компютърно оборудване	170	0,2%	25	0.0%
3.7 Офис оборудване	230	0,3%	260	0.5%
3.8 Други ДМА	358	0,5%	313	0.6%
Общо	70,198	100%	54 103	100%
Дългосрочни финансови активи				
Дългосрочни инвестиции /инвестиционни имоти/	939	7,9%	904	4.6%
Други заеми	11,000	92,1%	18 960	95.4%
Общо	11,939	100%	19 864	100%
IV. Структура на Нематериалните дълготрайни активи				
4.1 ЛУП	2,249	95,7%	2 525	95.0%
4.2 Програмни продукти	4	0,2%	5	0.2%
4.3 Други НА	96	4,1%	111	4.2%
Общо	2,349	100%	2 641	100%
V. Структура на Текущите активи				
5.1 Материални запаси в т.ч. Биологични активи	3,503	3,1%	2 413	2.9%
5.2 Търговски вземания	476	0,4%	6 441	7.7%
5.3 Други текущи вземания	5,898	5,1%	1 206	1.4%
5.4 Парични средства и парични еквиваленти	104,960	91,4%	73 123	87.9%
Общо	114,837	100%	83 183	100%

Общо Нетекущите активи на Предприятието възлизат на 99 213 хил.лв. или 45,8% от стойността на всички активи. Притежаваните ДМА възлизат на 70 198 хил.лв. и представляват 32,4% от стойността на всички активи. Към края на 2022г. балансовата стойност на земите е 2 597 хил.лв. /към 31.12.2021г. са възлизали на 2 479 хил.лв./, балансовата стойност на сградите е 18 994 хил.лв. /към 31.12.2021г. са възлизали на 19 714 хил.лв./ Съоръженията възлизат на 44 185 хил.лв., /към 31.12.2021г. са възлизали на 27 933 хил.лв. Балансовата стойност на транспортните средства възлиза на 1 876 хил.лв., към 31.12.2021г. са били 1 261 хил.лв. Балансовата стойност на машини и оборудване възлиза на 1 788 хил.лв., към 31.12.2021г. са били 2 118 хил.лв.

Балансовата стойност на инвестиционните имоти възлиза на 939 хил.лв. в т.ч. земи- 292 хил.лв. и сгради -647 хил.лв. /в края на 2021г. инвестиционните имоти са възлизали на 904 хил.лв./. Приходите от наем от инвестиционни имоти за 2022г. са в размер на 70 хил.лв. /наем на земи – 19 хил.лв. и наем на сгради- 51 хил.лв./

В областта на инвестициите, Предприятието следва политика на разширяване и обновяване на дълготрайните материални активи.

През 2022г. придобитите Дълготрайни материални активи по видове са както следва:

- Земя – 133 хил.лв.;
- Сгради – 150 хил.лв.;
- Транспортни средства – 1 356 хил.лв.;
- Съоръжения – 17 776 хил.лв.;
- Машини и оборудване – 254 хил.лв.;
- Офис оборудване – 59 хил.лв.;
- Компютърно оборудване – 207 хил.лв.;
- Други ДМА – 125 хил.лв.

ОБЩО Придобити ДМА – 20 060 хил.лв.

Придобитите активи са в рамките на заложените в инвестиционната програма по Финансов план за 2022 година.

Придобитите нематериални активи през 2022г. възлизат на 158 хил.лв., от които 142 хил.лв. представляват приключени лесоустройствени проекти. В края на годината нематериални активи възлизат на 2 349 хил.лв., от които 2 249 хил.лв. са лесоустройствени проекти, 45 хил.лв. – програмни продукти и 96 хил.лв. – други нематериални активи.

В края на годината стойността на ДМА и ДНА в процес на изграждане възлиза на 14 727 хил.лв., разпределени по видове активи както следва:

- 1 орски пътища – 12 813 хил.лв.;
- Ремонт и строителство на сгради – 783 хил.лв.;
- Съоръжения – 185 хил.лв.;
- ЛУП - 922 хил.лв.
- Други - 24 хил.лв.

ОБЩО – 14 727 хил.лв.

Балансовата стойност на заприходените ДМА и ДНА, както и инвестиционни имоти възлиза общо на 73 486 хил.лв. и представляват 33,9% от общата сума на активите.

Дългосрочните финансови активи към 31.12.2022г. възлизат на 11 939 хил.лв. както следва:

- Дългосрочни инвестиции /инвестиционни имоти/ - 939 хил.лв.;
- Остатък от предоставен заем на Югозападно държавно предприятие-гр.Благоевград– 8 000 хил.лв. със средства от фонд “Инвестиции в горите” на ЮЦДП;
- Остатък от предоставен заем на Югоизточно държавно предприятие-гр.Сливен–3 000 хил.лв. със средства от фонд “Инвестиции в горите” на ЮЦДП.

ОБЩО Дългосрочните финансови активи – 11 939 хил.лв.

Общият размер на текущите активи на „Южноцентрално държавно предприятие“, гр.Смолян възлиза на 114 837 хил.лв. и представлява 53,0% от стойността на всички притежавани активи от Предприятието. Размера на материалните запаси е 3 503 хил.лв., от които готова продукция – 1 370 хил.лв., незавършено производство –1 065 хил.лв., материали и суровини -1 062 хил.лв. и стоки - 6 хил.лв.

Краткосрочните търговски вземания от клиенти и доставчици по аванси са на стойност 476 хил.лв. в т.ч. вземания от доставчици по аванси - 456 хил.лв. и вземания от клиенти - 20 хил.лв. Общо Други текущи вземания възлизат на 5 898 хил.лв., в т.ч. вземания по отпуснат заем на ЮЗДП – 5 000 хил.лв. с падеж 2023 година, вземания по отпуснат заем на Напоителни системи ЕАД - 499 хил.лв.

Общо наличните парични средства в банка и каса към 31.12.2022г. са в размер 104 960 хил.лв., както следва:

- в банка по разплащателни и депозитни сметки – 103 839 хил.лв. в т.ч. 26 861 хил.лв. гаранции;
- в касата - 21 хил.лв.

Притежаваният собствен капитал от Предприятието е в размер на 51 141 хил.лв. и представлява 23,6% от сумата на всички пасиви. Основния капитал е в размер на 23 730 хил.лв. (11,0%) от сумата на пасивите. Размера на натрупаните резерви е 11 018 хил.лв.: във фонд “Резервен” - 10 666 хил.лв. и допълнителни резерви - 3 529 хил.лв.

Предприятието разпределя част от положителния си финансов резултат в полза на държавния бюджет, съгласно изисквания на Закона за държавния бюджет за съответната година. През 2021г. отчисленията в полза на държавния бюджет в размер на 1 358 хил.лв. През 2022г. отчисленията в полза на държавния бюджет в размер на 437 хил.лв.

Общият размер на текущите пасиви е 41 033 хил.лв. и представлява 18,9% от общата сума на пасивите. Търговските задължения възлизат на 6 375 хил.лв., от които 3 854 хил.лв. са задължения към доставчици, останалите 2 521 хил.лв. са задължения към клиенти по получени аванси (към 31.12.2021г. търговските задължения общо са били в размер на 2 667 хил.лв.). Задълженията към персонала (в т.ч. задължения за отпуски) възлизат на 5 096 хил.лв. (към 31.12.2021г. са възлизали на 1 476 хил.лв.).

Данъчните задължения са в размер 1 556 хил.лв.- задълженията по ЗКПО - 830 хил.лв., задълженията по ДДС – 514 хил.лв. и задълженията по ЗДДФЛ - 212 хил.лв. (към 31.12.2021г. са възлизали на 202 хил.лв.). Задълженията по гаранции са в размер 26 861 хил.лв. (към 31.12.2021г. са били в размер на 13 667 хил.лв.).

Таблица 7

Финансирания	31.12.2022г. /хил.лв./	31.12.2021г. /хил.лв./
Фонд „Инвестиции в горите“	48 762	51 587
Предоставен заем на ЮЗДП ДП за сметка на Фонд „Инвестиции в горите“	13 000	14 960
Предоставен заем на ЮИДП ДП за сметка на Фонд „Инвестиции в горите“	3 000	4 000
Финансиране за компенсационно залесяване	4 659	4 844
Финансиране за нетекущи активи	52 223	40 962
Финансиране на дейности по програма	146	0
Общо финансиране	121 790	116 353

Наличните средства във фонд “Инвестиции в горите” към 31.12.2022г. са в размер на - 48 762 хил.лв. както следва:

фонд “Инвестиции в горите” 2011г. – изразходвани
фонд “Инвестиции в горите” 2012г. – изразходвани
фонд “Инвестиции в горите” 2013г. – изразходвани
фонд “Инвестиции в горите” 2014г. – изразходвани
фонд “Инвестиции в горите” 2015г. – изразходвани
фонд “Инвестиции в горите” 2016г. – изразходвани
фонд “Инвестиции в горите” 2017г. – 4 060 хил.лв.
фонд “Инвестиции в горите” 2018г. – 9 225 хил.лв.
фонд “Инвестиции в горите” 2019г. – 10 855 хил.лв.
фонд “Инвестиции в горите” 2020г. – 8 375 хил.лв.
фонд “Инвестиции в горите” 2021г. – 8 056 хил.лв.
фонд “Инвестиции в горите” 2022г. – 8 191 хил.лв.

ОБЩО Наличните средства във фонд “Инвестиции в горите” - 48 762 хил.лв.

През 2022 година са изразходвани 13 976 хил.лв. средства от фонд "Инвестиции в горите" стриктно спазвайки Заповедите на Министъра на земеделието за изразходване на средства от Фонда.

III. РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДЪРВЕСИНА ЗА ПЕРИОДА 01.01.2022г.-31.12.2022г. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЛЕСОКУЛТУРНИ ДЕЙНОСТИ, ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

I.Реализация на дървесина

Средногодишното ползване на дървесина от държавните горски територии предвидено по горскостопанските планове (ЛУП) на стопанствата към „Южноцентрално Държавно Предприятие“ е 1 128 048 куб.м., което е 50 % от годишния прираст. Съгласно финансовия план на ЮЦДП, гр.Смолян през 2022 година е предвидено ползване на дървесина в размер на 1 125 378 куб.м. или 50 % от средногодишния прираст и 100 % от предвиденото средногодишно ползване.

Обща реализация на дървесина: Към края на 2022 година са реализирани 1 209 540 куб.м. на обща стойност 115 163 хил.лв. Общо реализираната дървесина представлява 107,5 % от предвиденото ползване за 2022 г. Превишението се дължи на завишеното търсене както на строителна дървесина, така и на дърва за огрев и технологична дървесина.

С най-добро изпълнение на плана за реализация на дървесина към 31.12.2022 г. са следните стопанства – ДГС Смолян – 139,3%, ДГС Златоград – 133,6%, ДГС Ракитово – 127,3%, ДГС Панагюрище – 123,0%, ДГС Борино – 121,0%.

С най-ниско изпълнение за годината – са ДГС Батак – 75,7%, ДЛС Кормисош – 78,7%, ДГС Пещера – 88,0% .

Продажба на стояща дървесина: Към края на 2022 г. са продадени 729 140 куб.м. на корен (60,3% от общата реализация), на обща стойност 42 417 хил.лв. От тях 164 633 куб.м. са по ценоразпис на физически лица за лична употреба. Средната отчетна цена при продажбите на корен без продажбите на физически лица е 71,48 лв./куб.м.

Добив на дървесина: До временен склад към 31.12.2022 г. са добити 499 242 куб.м. на обща стойност 14 894 хил.лв. Средният разход за добив на 1 куб.м. дървесина към 31.12.2022г. за ЮЦДП,гр.Смолян е 29,83 лв./куб.м.. Със собствени работници са добити 45 239 куб.м. на стойност 1 528 хил.лв. (среден разход 33,75 лв./куб.м.)

Продажба на дървесина от склад: От склад са реализирани 462 345 куб.м. дървесина на обща стойност 71 332 хил.лв. От тях 153 034 куб.м. (33,1%) на публично оповестени търгове, 199 649 куб.м. (43,2%) – чрез електронни търгове и 107 697 куб.м. (23,3%) по ценоразпис.

Средната продажна цена на продадената от временен склад дървесина към 31.12.2022 г. е 154,28 лв./куб.м.

По чл.193 от ЗГ към 31.12.2022 г. са реализирани 15 916 куб.м., а **по чл.116б от ЗГ** – 2 139 куб.м.

Наличната на склад добита дървесина към 31.12.2022 г. е 30 365 куб.м.

За периода със собствени работници са направени 633 км. извозни пътища, на стойност 836 хил.лв.

Направен е текущ ремонт на 3 557 км. горски пътища, на стойност 2 618 хил.лв.

За осигуряване на достъп до дърводобивни обекти са разходвани 1 376 хил.лв.

Разходите за експедиция на дървесина за периода са 571 хил.лв.

ИНФОРМАЦИЯ СВЪРЗАНА С ЕКОЛОГИЯ

Горскостопанските дейности, извършващи се на територията на ЮЦДП-Смолян се базират на предварително разработени и одобрени от страна на Изпълнителната агенция по горите горскостопански планове с десетгодишен период на действие. Част от процедурата по одобрение на Горскостопанските планове е и съгласуване на предвидените в тях дейности с регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, чрез преминаване през процедурите за Оценка на въздействието върху околната среда. Тази оценка е гарант, че предвидените горскостопански дейности не противоречат на изискванията на националното екологично законодателство. На територията на ЮЦДП, гр. Смолян 31 териториални поделения от общо 35 са сертифицирани по системата на FSC за устойчиво управление на горите. Сертификатът гарантира, че горския ресурс се управлява съгласно изискванията, заложи в Стандарта за горска сертификация, които включват екологични, социални и икономически елементи. Съществена част от изискванията на Стандарта за горска сертификация, чрез така наречените гори с висока консервационна стойност, са насочени към отчитане на елементите на биологичното разнообразие /видове и местообитания/ водохранилища, противоерозионни и други функции, осигуряващи екологичните ползи от гората. Всяко едно сертифицирано ДГС/ДЛС е длъжно да се съобразява със заложените указания за стопанисване на тези консервационни стойности, както и да следи за въздействието на горскостопанските дейности върху тях. В по-голямата си част те са по-високи от заложените в нормативната уредба за стопанисване на горите.

2. Лесокултурни дейности, защита и опазване на горските територии

Лесокултурни и ловностопански дейности, защита и опазване на горските територии

Залесяване – към края на месец декември 2022 г. са залесени 689 дка или 49 % от предвидените за годината 1 417 дка. Отчетеният среден разход за залесяване на 1 дка площ е 228 лв./дка при предвидени 345 лв./дка по финансов план. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности.

Почвоподготовка – при годишен разчет 1 616 дка, към края на м. декември са отчетени 890 дка почвоподготовка или изпълнението е 55 %. Достигнатият среден разход за 1 дка е 221 лв., при първоначално предвидени 297 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности.

Неизпълнението на дейностите по почвоподготовката и залесяването основно се дължи на забавяне в процедурите по ОПОС и възникнали агротехнически затруднения при изпълнението на мероприятията. Неизпълнените мероприятия ще бъдат предвидени за изпълнение през 2023 г.

Отглеждане на култури – през 2022г. е предвидено да бъдат отгледани 11 908 дка горски култури, към края на четвърто тримесечие са отчетени натури в размер на 10 331 дка. Достигнатата средната цена на 1 дка е 60 лв., при заложи по финансов план – 82 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности и достигнатите по-ниски цени при част от проведените процедури.

Попълване на култури – към края на месец декември са попълнени 826 дка – 101% изпълнение на мероприятиято попълване на култури, при разчет 818 дка. Достигнатата средната цена на 1 дка е 308 лв., при заложи по финансов план – 351 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности.

Горски разсадници – за дейности в горските разсадници през 2022г. са предвидени средства в размер на 757,8 хил.лв., към края на м. декември изразходваните средства са 653,8 хил.лв. или 86%. В горските разсадници се извършват всички мероприятия по зазимяване на фиданките.

Разликата в стойностно изражение спрямо отчет 1 ГС се дължи на пропуски, закръглени и отчетени разходи на по-късен етап при нанасяне на отчетни данни в 1 ГС.

Стопанисване

Отгледни сечи до 40 години – Отглеждане на млади насаждения без материален добив е предвидено да се извърши върху площ от 1475 дка, вкл. и отгледни сечи без материален добив за производство на висококачествена дървесина, като към края на месец декември са изпълнени 1681 дка или 114 % . Достигнатият среден разход за 1 дка е 50 лв., при първоначално предвидени 87 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности и достигнатите по-ниски цени при част от проведените процедури.

Подпомагане на естественото възобновяване – предвидено е да се изведе върху площ от 1376 дка, към края на четвъртото тримесечие е извършено подпомагане на естественото възобновяване в размер на 1394 дка или 101 % изпълнение. Достигнатият среден разход за 1 дка е 16 лв., при първоначално предвидени 19 лв. По-ниският разход на единица площ се дължи на реално извършените и отчетени дейности и достигнатите по-ниски цени при част от проведените процедури.

Маркиране – по финансов план за 2022 година е предвидено да бъдат маркирани 1 273 165 куб.м. дървесина, до края на м.декември са маркирани 1 459 121 куб.м. стояща маса или 115%. Достигнат среден разход 0,67 лв/ куб.м., при предвидени 1,00 лв/ куб.м.

Разликата в стойностно изражение спрямо отчет 1 ГС се дължи на закръгления при нанасяне на отчетни данни в 1 ГС.

Кастрене – предвидено е да се извърши върху площ от 1090 дка. До края на м.декември изпълнението на дейността е 1085 дка или 99,5%. Отчетеният среден разход на дка е 38 лв. при предвиден 46 лв./дка. По-ниският разход се дължи на достигнатите по-ниски цени на проведените процедури и реално извършените и отчетени дейности.

Изораване – няма предвиден разчет за 2022 г. за това мероприятие.

Защита от болести и вредители и др. повреди – от началото на годината изразходените средства за дейности по защита от болести и вредители са 89,1 хил.лв. от разчетените за 2022г. – 117,7 хил.лв. Разликата в стойностно изражение спрямо отчет 1 ГС се дължи на закръгления при нанасяне на отчетни данни в 1 ГС.

Защита на горските територии от пожари – изразходваните средства за изпълнение на предвидените противопожарни мероприятия към края на м. декември са 327,2 хил.лв. при предвидени 635,7 хил.лв. Възникналите през 2022 година горски пожари са 75 бр. с обща площ 16 646 дка (от които 1 942 дка върхови пожари), в т.ч. 14 323 дка в горски територии – държавна собственост.

Площите, освободени след проведени санитарни или принудителни сечи с интензивност 100 %, върху които до края на м.декември 2022г. са извършени почвоподготовка, залесяване, естествено подпомагане и осветление са:

ДГП	Почвоподготовка	Залесяване на горски култури	Подпомагане на естественото възобновяване	Осветление
	дка			
ЮЦДП	254,7	260,7	43	491,8

3.Ловно и рибностопански дейности за 2022г.

Приходите от организиран ловен туризъм и друг вид туризъм са изпълнени в размер на 97 % от предвиденото по финансов план за 2022 г., а именно от предвидени 1 590 хил. лв., са отчетени 1 535 хил. лв.

Приходите от сключени договори по ЗЛОД за разглеждания период са в размер на 533 хил. лв.

Приходите от продажба на жив дивеч за разселване са изпълнени в размер на 81%, а именно от предвидени 105 хил. лв. са отчетени 86 хил. лв., които са от продажбата на дребен дивеч от ДЛС-Тракия.

Извършените разходи за ловно и рибностопански мероприятия към 31.12.2022 г. са в размер на 5 996 хил. лв., при разчет за 2022 г. – 5 577 хил. лв. / 108% / Превишението в разходите се дължи основно на увеличените цени на енергоносителите, като горива и ток, използвани при стопанисването, охраната и опазване на дивеча. Завишени са разходите и при фермерното производство на дивеч, както и разходите за фонд работна заплата на дивечовъди, ловни надзиратели и ловни водачи.

За ловностопански мероприятия – подхранване на дивеча, създаване и поддържане на специализирана фуражна база, биотехнически съоръжения и зоопрофилактика са отчетени 2 121 хил. лв., при разчет за тези дейности 2 160 хил. лв. /98%/. От тях най-голям дял имат разходите за подхранване на дивеча, които са в размер на 1 851 хил. лв. в т.ч. 999 хил. лв. са издръжка на дивечовъди.

Разходите за охрана и опазване на дивеча, извършени по реда на чл.376, ал.2 от ЗЛОД са 1 154 хил. лв. от няколко ловни стопанства, при разчет от 960 хил. лв. съгласно ФП за 2022г.

Инвестиционна програма за 2022 година

Инвестиционна програма - общо предвидените средства са в размер на 39 832 хил.лв., от които 20 484 хил.лв. са средства от фонд „Инвестиции в горите” в т.ч. за проектиране и строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура – 16 640 хил.лв., за залесяване – 2 661 хил.лв., за проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения – 183 хил.лв. и закупуване на горски територии – 1 000 хил.лв.

Направеният разход от фонд „Инвестиции в горите” към 31.12.2022г. е 13 976 хил.лв, в т.ч.:

- За проектиране на горски пътища – не са изразходвани средства.
- За строителство на горски пътища – 12 226 хил.лв.
 - в т.ч. трета степен – 434 хил.лв.
 - в т.ч. четвърта степен – 195 хил.лв.
 - в т.ч. основен ремонт на същ. ГАП – 11 597 хил.лв.
- За алесяване – 1 530 хил.лв.
- За закупуване на горски територии – 114 хил.лв.
- За проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения – 106хил.лв.

За строителство на сгради и други по ФП са предвидени разходи в размер на 1 172 хил.лв. Към 31.12.2022 г. са изразходвани 35 хил. лв., в т.ч.:

- За строителство на сгради – 1 хил.лв.
 - в т.ч. ловен кантон, с. Баните, в ТП ДГС Славейно – 1 хил.лв.
- За строителство на други – 34 хил.лв.
 - в т.ч. навес към горски кантон, с. Черничево, в ТП ДГС Крумовград – 24 хил.лв.
 - в т.ч. високи закрити чакала, в ТП ДЛС Женда – 9 хил.лв.
 - в т.ч. високи закрити чакала, в ТП ДЛС Тракия – 1 хил.лв.

За закупуване на ДМА по ФП са предвидени разходи в размер 15 034 хил.лв. Извършените разходи към 31.12.2022г. са 1 974 хил. лв., в т.ч. за закупуване на сгради (поземлен имот /земя/ в регулация, върху който е построен ГК – Рудозем, при ТП ДГС „Смилян”) – 1 бр. за 5 хил. лв., закупуване на транспортни средства – 21 бр. за 1 341 хил. лв.

от които 1 бр. автобус 20+1 места за 130 хил. лв., 1 бр. микробус 6+1 места с висока проходимост 4x4 за 35 хил. лв. и 19 бр. автомобили с висока проходимост 4x4 за 1 176 хил. лв., закупуване на компютри и софтуер – 121 бр. за 146 хил. лв. и закупуване на друго оборудване – 129 бр. за 303 хил. лв., или:

- закупуване на сгради – 1 бр. за 5 хил.лв.;
- закупуване на транспортни средства – 21 бр. за 1 341 хил.лв.;
- закупуване на специализирана техника – 1 бр. за 179 хил.лв.;
- закупуване на компютри и софтуер – 121 бр. за 146 хил.лв.;
- закупуване на друго оборудване – 129 бр. за 303 хил.лв.;

За основен ремонт на ДМА по ФП са предвидени разходи в размер 2 572 хил.лв. Извършените разходи към 31.12.2022г. са 335 хил. лв., в т.ч. за сгради и съоръжения – 285 хил. лв., за горски кантони и контролни горски пунктове – 9 хил. лв. и за транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и други – 41 хил. лв., както следва:

✓ Основен ремонт на сгради и съоръжения

- Преливник, яз. Болярци, ТП ДЛС Женда – 133 хил. лв.
- Ловен дом „Болярци”, ТП ДЛС Женда – 28 хил. лв.
- Ловен дом „Женда”, ТП ДЛС Женда – 50 хил. лв.
- Ловна резиденция, ТП ДЛС Кормисош – 7 хил. лв.
- Сграда „Горски дом-Кошовица”, ТП ДГС Хисар – 9 хил. лв.
- Административна сграда Пещера - проект, ТП ДГС Пещера – 10 хил. лв.
- Административна сграда, ТП ДГС Ардино – 48 хил. лв.

✓ Основен ремонт на горски кантони и контролни горски пунктове

- Горски кантон, гр. Рудозем – проект, ТП ДГС Смилян – 9 хил. лв.

✓ Основен ремонт на транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и други

- Основен ремонт на специализирана техника – трактори, 3 броя – 36 хил.лв.
- Основен ремонт на транспортни средства – автомобил, 1 брой – 5 хил.лв.

За изработване на ГСП за горските територии държавна собственост е предвиден разход в размер на 539 хил.лв. Към 31.12.2022г. са отчетени 386 хил. лв., в т.ч. за изработване на ГСП – 375 хил. лв. и за задания – 11 хил. лв.

За горска сертификация по ФП са предвидени разходи в размер 32 хил.лв., като към 31.12.2022г. извършения разход е 17 хил. лв.

Част от предвидените разходи в инвестиционната програма на ФП за 2022г. ще бъдат заложи в инвестиционната програма на проекта за ФП за 2023г., за които вече са проведени съответните процедури по ЗОП и усвояването на средствата ще се извърши през 2023г.

IV. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ

Перспективата за развитие на “Южноцентрално държавно предприятие”, гр.Смолян е в извършване на инвестиции в материално-техническата база на Териториалните поделения и Централното управление, поддържане и развиване на транспортно техническата инфраструктура на територията на Предприятието. С изграждането на горски пътища ще се избегнат затрудненията по набиране и комплектоване на лесосечен фонд в близките години, ще се намалят извозните разстояния, ще се отворят затворени басейни за да бъдат изведени

плануваните мероприятия по ГСП, ще се осигури безпрепятствено преминаване и осигуряване на достъп за противопожарна техника, както и опазването на горите и дивеча.

“Южноцентрално държавно предприятие” участва по проект “Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги на територията на Южноцентрално държавно предприятие” по процедура BG16M1OP002-3.035: „Подобряване природозащитното състояние на горски природни местообитания и подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от горите, чрез прилагане на лесовъдски практики и залесяване“ На 08.12.2022г. е подписан административен договор за безвъзмездна финансова помощ /АДБФП/ на обща стойност: 6 471 768,70 лв. В т.ч. Финансиране от Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) : 5 501 003,40 лв., национално съфинансиране: 970 765,30 лв. Дейностите трябва да приключат до 31.12.2023г. Основната цел на проекта е да допринесе за подобряване на природозащитното състояние на горски природни местообитания и да се подпомогнат екосистемните услуги, предоставяни от горите на територията на Южноцентрално държавно предприятие, гр. Смолян, чрез прилагане на лесовъдски практики, дейности по залесяване, популяризиране значението на горите за околната среда и човека, както и дейностите по възобновяване на Българската гора.

В проекта са предвидени:

- ✓ Лесокултурни дейности: почистване на площи за залесяване, почвopодготовка, залесяване, попълване и отглеждане на култури, ограждане на култури, отгледни сечи без материален добив, подпомагане на естественото възобновяване, както и събиране, обработка и съхранение на горски репродуктивни материали.
- ✓ Ремонти на сгради, доставка и инсталиране на автоматизирано оборудване за добив на семена от горско-дървесни видове с голям капацитет - в горска семедобивна база гр. Чепеларе.
- ✓ Изграждане на капково напояване върху площ от 14,6 ха. на територията на ДГС – Асеновград.
- ✓ Доставка на техника - специализирани трактори с прикачен инвентар, телескопични кастрачки, ножици за маточници, фреза за раздробяване на дънери, бензиномоторни триони, мотоблок- фрези, мулчер, хидромотор със свредло, моторни свредели и хросторези;

От 01.07.2022г. до 31.12.2022г. залесената площ е 5 ха. През 2023г. предстои да се извършат останалите лесокултурни дейности /една част ще се извърши със собствени работници, а друга част е възложена по реда на ЗОП/, както и доставка на техника, извършване на строително-монтажни дейности и провеждане на информационна кампания за популяризиране на залесителните мероприятия.

През 2023 г. година на територията на Южноцентрално държавно предприятие, гр.Смолян е планирано със средства от фонд „Инвестиции в горите” да бъдат извършени следните дейности:

1.1. Проектиране на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура - предвидено е да се проектират 70,60 км. горски пътища, в т.ч. 54,80 км. III степен и 15,8 км. IV степен и транспортно техническа инфраструктура - 1 брой мост.

1.2. Строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура - за 2023 г. са предвидени да се изградят 143,45 км. горски пътища в териториалните полеления попадащи в обхвата на предприятието. От тях 1,20 км. III степен, 11,00 км. IV степен и 131,25 км. за основен ремонт. Една част от тези 143,45 км. горски пътища реално са изградени, като за 57,15 км. горски пътища остават различни довършителни работи за 2023 г., а останалите са нови 86,30 км. горски пътища. Изграждането на всеки един от заложените в плана пътища е съобразено с планираните дейности на стопанствата и извличането на

максимална ефективност от разходваните за построяването им средства. С изграждането на ГП ще се избегнат затрудненията по набиране и комплектоване на лесосечен фонд в близките години, ще се намалят извозните разстояния, ще се отворят затворени басейни за да бъдат изведени планираните мероприятия по ГСП, ще се осигури безпрепятствено преминаване и осигуряване на достъп за противопожарна техника, както и опазването на горите и дивеча.

1.3. Залесяване - през 2023 г. се предвиждат средства за залесяване в размер на 1 366 746 лв.

1.4. Закупуване на горски територии – Южноцентрално държавно предприятие, гр.Смолян предвижда през 2023 г. 1 556 000 лв. за закупуване на горски територии, като една част от предвидените средства са за процедурата започната през 2022 г.

1.5. Проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения – няма предвидени средства за проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения за 2023 г.

1.6. Изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми - за 2023 г. не се предвиждат средства за изпълнение на проекти, съфинансирани от европейски програми.

1.7 Предоставени заеми – не се предвиждат средства за предоставяне на заеми.

2. Инвестиционна програма - За 2023 година Южноцентрално държавно предприятие, гр.Смолян планува със собствени средства и проект по ОПОС да бъдат изградени, придобити и ремонтирани дълготрайни материални активи с цел подобряване условията на работа на служителите в териториалните поделения, подобряване и модернизиране на материалната база в разсадниковото производство и други. С придобиването на специализирана техника се цели постигане на по-добра ефективност по отношение на строителството и поддържането на горските пътища, намаляване на разходите за извършване на дейности по ремонт и строителство на същите, и увеличаване производителността в дърводобивния процес, контрола и опазването на дейностите в горите. Във финансовия план са предвидени средства за проектиране и строителство на следните ДМА:

2.1. Строителство на сгради – през 2023 г. е предвидено проектиране на нова административна сграда в гр. Сърница към ТП ДГС Селище, проектиране на ловен дом към ТП ДЛС Чепино и строителство на горскостопанска сграда - ловен кантон, с. Баните към ТП ДГС Славейно.

2.2. Строителство на други (разшифровка) – за 2023 г. е предвидено изграждане на следното:

Изграждане на високо закрито чакало, ТП ДГС Кирково.

Изготвяне на проект за гаражни клетки, ТП ДГС Момчилград.

Захранване с ел.напрежение на сгради м.Борово, ТП ДЛС Борово.

Фотоволтаична система - проектиране и изграждане, ТП ДГС Ракитово.

Изграждане на високо закрито чакало, ТП ДГС Ракитово.

Проектиране на метално хале "гараж" с канал за МПС с две клетки, ТП ДГС Селище.

Изграждане на високо закрито чакало, ТП ДЛС Чепино – 3 бр.

Проектиране на гаражни клетки с термопанели, ТП ДЛС Широка поляна.

Изграждане на поливна система за авт. поливане на тополова култура, ТП ДГС Асеновград – проект по ОПОС.

Реконструкция и благоустрояване на площи около Ловен дом Градина, ТП ДЛС Тракия.

Изграждане на високо закрито чакало в ЛСУ "Виница-Градина", ТП ДЛС Тракия.

Изграждане на високо закрито чакало в ЛСУ "Чекерица", ТП ДЛС Тракия.

Изграждане на водно огледало за противопожарни нужди в м. Чекерица, ТП ДЛС Тракия.

Изграждане на високо закрито чакало, ТП ДГС Доспат.

Фотоволтаична система - проектиране и изграждане, ЦУ на ЮЦДП – Смолян.

Ограждане на горски разсадник, ТП ДГС Ардино - проект по ОПОС.

Проектиране вертикална планировка-барбекю, детска площадка, парко места и ограждане на Ловен дом "Пампорово", ТП ДГС Смолян.

Ограждане на нова база за съхранение на конфискувани вещи и материали, ТП ДГС Асеновград.

3.1. Закупуване на сгради – за 2023 г. е предвидено закупуването на дворно място към адм.сграда гр. Велинград, ТП ДЛС Чепино.

3.2. Закупуване на транспортни средства – За 2023 година е планирано закупуване на 134 бр. транспортни средства, като 124 бр. от тях са леки автомобили с висока проходимост, 4 бр. товарни автомобили с висока проходимост с монтирана кранова уредба и грайфер, 1 бр. пътнически микробус, 2 бр. автобуси до 20 места за превоз на служители и 3 бр. платформа за превоз/транспортване на булдозери, багери и друга едрогабаритна техника.

3.3. Закупуване на специализирана техника – предвидено е закупуване на 26 бр. специализирана техника в т.ч. – 11 бр. техника за извършване на строителство, поддръжка и ремонт на горски пътища / булдозери, багери и багер-товарач/, 2 бр. трактори с инвентар за поддръжка /снегочистване/ на горски пътища и селскостопански нужди, 2 бр. трактори за дърводобив, 1 бр. машина за кастрене на клони в топови култури, 1 бр. дробилка за клони, 1 бр. специализирана противопожарна техника за пикап, 5 бр. трактори с инвентар за лесокulturни дейности и 3 бр. специализирани машини за шишаркосушилнята в гр. Чепеларе свързани с проект по ОПОС. Инвестирането в ДМА намалява разходите за извършване на дейности по ремонт и строителство на ГП, а успоредно с това увеличава производителността в дърводобивния процес, контрола и опазването на дейностите в горите. По този начин целогодишно се поддържат съществуващите горски пътища в добро състояние.

3.4. Закупуване на компютри и софтуер – предвидени са 107 броя, в това число компютърни конфигурации 106 бр., 1 бр. ГИС софтуер - лиценз.

3.5. Закупуване на друго оборудване – за 2023 година е предвидено за закупуване на 247 бр. друго оборудване, включващо климатици, копирни машини, GPS-и, бензиномоторни триони, хресторези, подежник за коли, агрегати, черна и бяла техника за оборудване на ловни домове и административни сгради, термални камери, прикачен инвентар за трактори, оптически прибори за нощно виждане, кухненско обзавеждане, система за видеонаблюдение за охрана и др. Една част от тях 66 бр. представлява техника и прикачен инвентар свързана с проекта по ОПОС.

4.1. Основен ремонт на сгради и съоръжения – за 2023 година са предвидени за основен ремонт 26 обекта, както следва:

Основен ремонт на адм.сграда ДЛС Женда (ст. част), ТП ДЛС Женда.

Основен ремонт на БИСД "Женда", ТП ДЛС Женда.

Основен ремонт на поливна система- водопровод, разсадник, ТП ДГС Алабак - проект по ОПОС.

Основен ремонт на БИСД "Борово", ТП ДЛС Борово.

Основен ремонт на БИСД "Елшица", ТП ДГС Панагюрище.

Основен ремонт на БИСД "Каркария-2", ТП ДГС Ракитово.

Сграда "Магазин Беглика", ТП ДГС Родопи.

Сграда "Горски разсадник - Сухата лъка", ТП ДЛС Чепино - проект по ОПОС.

Сграда Софан, ТП ДЛС Чепино.

Основен ремонт на сграда Джансвря, ТП ДЛС Широка поляна – проект.

Основен ремонт на сграда Лопгурний, ТП ДЛС Широка поляна – проект.

Основен ремонт на сграда Фермата, ТП ДЛС Широка поляна – проект.

Административна сграда, ТП ДГС Асеновград.

Сграда "Горски разсадник - Капсидата", ТП ДГС Асеновград - проект по ОПОС.

Ремонт на парна инсталация и подмяна дограма в обект "Ловна резиденция, ТП ДЛС Кормисош.

Проектиране и изграждане на пункт за обработка на дивечово месо в пристройка за фураж, ТП ДЛС Кормисош.

Основен ремонт на БИСД "Момин мост", ТП ДЛС Тракия.

Проект за осн. ремонт на адм.сграда /покрив и саниране/, ТП ДГС Борино.

Бивша адм. Сграда, с. Мугла - проект, ТП ДГС Смолян.

Хижа "Атия"- проект и строителство за основен ремонт, ТП ДГС Акад. Н. Хайтов.

Шишаркосушилня, ТП ДГС Акад. Н. Хайтов - проект по ОПОС.

Проект за основен ремонт на почивна станция в гр. Несебър, кк. Слънчев бряг, ЦУ на ЮЦДП.

Проект за обособяване на помещение за производство и дегустация на млечни и месни продукти в сграда на МЗ, гр. София, ЦУ на ЮЦДП.

Проект за обособяване на паркинг към адм.сградата на ЮЦДП, ЦУ на ЮЦДП.

Проект за основен ремонт на сграда "Горски разсадник - Наков чифлик", ТП ДГС Пазарджик.

Административна сграда, ТП ДГС Селище.

4.2. Основен ремонт на горски кантони и контролни горски пунктове – за 2023 година са предвидени за основен ремонт 5 обекта, както следва:

Горски кантон в БИСД "Георги Бенковски" с. Елшица - проект, ТП ДГС Панагюрище.

Контролен горски пункт "Бял път", ТП ДГС Ракитово.

Горски кантон гр.Неделино, ТП ДГС Златоград.

Горски кантон, гр. Рудозем, ТП ДГС Смилян.

Горски кантон, с. Бенковски, проект за основен ремонт, ТП ДГС Кирково.

4.3. Основен ремонт на транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения и други – предвидени са разходи за ремонт на 5 броя транспортни средства, специализирана техника и др.

5.1. Задание за изготвяне на ГСП – през 2023 г. е предвидено изготвяне на задание за изработване на горскостопански план в 1 териториално поделение.

5.2. Изработване на ГСП за горски територии-държавна собственост – заложи са разходи за изработване на ГСП за гт-дс в 11 броя териториални поделения, както следва:

ТП ДГС Ардино.

ТП ДЛС Женда.

ТП ДГС Батак.

ТП ДГС Пазарджик.

ТП ДГС Панагюрище.

ТП ДЛС Чепино.

ТП ДГС Карлово.

ТП ДГС Клисурска.

ТП ДЛС Извора.

ТП ДГС Михалково.

ТП ДГС Смолян /доплащане ГСП Пампорово/.

6.1. Горска сертификация (площ на планираните стопанства за нова сертификация) – предвидени са средства за сертифициране на териториални поделения на площ 51233,00 ха. горски територии – държавна собственост.

6.2. Сертификация по ISO - За сертификация по ISO няма заложи разходи.

6.3. Други сертификации – няма заложи разходи.

7. Технически паспорти по ЗУТ – няма заложи разходи.

За 2023 година в инвестиционната програма на ЮЦДП, гр.Смолян са предвидени разходи по вид и размер, на обща стойност от 80 142 208 лв., от които 57 576 350 лв. от Фонд „Инвестиции в горите“, 27 653 лв. финансиране от други източници, вкл. програми на ЕС и 22 538 205 лв. от собствени средства, както следва:

- проектиране на горски пътища - 70,60 км. горски пътища, за 1 325 850 лв., в т.ч. III степен – 1 103 900 лв., IV степен – 201 950 лв. и 1 брой мост – 20 000 лв.;

- строителство на горски пътища и транспортна техническа инфраструктура в размер на 53 327 754 лв., в това число за III ст. ГП – 24 003 лв., IV ст. ГП – 8 930 563 лв. и за основен ремонт на съществуващи горски пътища – 44 373 188 лв.

- дейности по залесяване в горски територии – държавна собственост – 1 366 746 лв.;

- закупуване на горски територии – 1 556 000 лв.

- проектиране и изграждане на технико-укрепителни съоръжения – 0 лв.;

- предоставяне на заеми – 0 лв.

- строителство на сгради и други – 1 439 766 лв., в това число строителство на сгради – 413 912 лв. и строителство на други – 1 025 854 лв.;

- закупуване на ДМА – 16 837 529 лв., от които 250 000 лв. за закупуване на сгради /закупуване на дворно място към административна сграда гр. Велинград/, 8 504 643 лв. за закупуване на транспортни средства, 6 632 500 лв. за закупуване на специализирана техника, 162 000 лв. за закупуване на компютри и софтуер, и 1 288 386 лв. за закупуване на друго оборудване;

- основен ремонт на ДМА – 3 784 753 лв., от които за сгради и съоръжения 3 257 391 лв., за горски кантони и контролни горски пунктове 495 140 лв., за транспортни средства, специализирана техника, машини, съоръжения 32 222 лв.

- задания за изготвяне на горскостопански план – 6 200 лв.;

- изработване на горскостопански планове за горски територии – държавна собственост – 489 900 лв.;

- сертификации – 7 710 лв., в това число горска сертификация – 7710 лв.

Визия за развитие на “Южноцентрално държавно предприятие”, гр.Смолян в средносрочен план.

Осъществяването на визията за развитие на ЮЦДП, гр.Смолян е свързано с:

- устойчиво управление и многофункционално стопанисване на горите, насочено към развитие на икономически жизнен и допринасящ за развитието на обществото горски сектор;
- изпълнение на заложените натурални и стойностни показатели по финансовите, горскостопанските и ловностопанските планове в средносрочен план;
- изпълнение на публичните функции на държавата и ефективно управление на държавната горска собственост;
- осигуряване на прозрачност в управлението на горите;
- подобряване на комуникацията с хората и бизнеса;
- предоставяне на качествени услуги, свързани с дърводобива, ловния туризъм, лесокултурната дейност и др.
- диверсификация на приходите - приходи от странична дейност, туризъм и рекреация и търсене на възможности за увеличаването им.

За реализиране на желаната визия Предприятието залага в средносрочен план изпълнението на следните стратегически цели:

1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор, чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги.

2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по – равномерно (балансирано) териториално социално – икономическо развитие.

3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.

Постигането им е свързано с изпълнението на посочените по – долу приоритети и задачи:

Приоритет № 1 – Опазване, възстановяване и поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие в горските територии, чрез:

- Увеличаването на залесената площ, поддържане и повишаване на запасите от дървесина и въглерод, като същевременно се осъществява устойчив годишен добив на дървесина и дървесни продукти;

- Създаване на условия за провеждане на необходимите действия, насочени към формиране и поддържане на жизнени и многофункционални горски екосистеми, увеличаване на продуктивността на горите, подобряване на тяхната устойчивост на болести, вредители, природни бедствия и други биотични и абиотични фактори;

- Създаване на условия за повишаване ефективността на превенцията на горските пожари, както и оптимизиране на системата за контрол и опазване на горите и дивеча;

- Увеличаване на дивечовите и рибните популации на базата на създадени съответни нормативни, институционални, организационни, научни и други условия за осигуряване на необходимата симбиоза между хората, горите и дивеча, за опазване на биологичното разнообразие и за устойчиво развитие на горските екосистеми;

- 100 % сертифициране на държавните горски територии.

Приоритет № 2 – Повишаване на жизнеността и конкурентноспособността на горския сектор, чрез:

- Създаване на механизъм за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация, насочена към включване и широко участие на всички целеви групи в процеса на вземане и изпълнение на решения, отразяващи всички действащи политики свързани с устойчивото развитие на сектора;

- Създаване на условия за устойчиво използване на горските територии, като туристически ресурс, както и планиране и развитие на рекреационните дейности в тях.

Приоритет № 3 – Използване на потенциала на горския сектор за развитие на зелената икономика, чрез:

- Анализа и оценка на потенциала на горските територии относно възможностите за производство на енергия от дървесна биомаса;

- Разработване на добри практики за създаване и управление на интензивни горски култури за добив на биомаса и за определяне на нормите за остатъци след сечта.

- Прилагане на механизъм за заплащане на екосистемни услуги, предоставяни от горите.

Приоритет № 4 – Постигане на целите заложили във финансовите, горскостопански и ловностопански планове в средносрочен план, чрез изпълнение на заложените в тях натурални и стойностни показатели.

Изготвен е Оперативен план за дейността на Южноцентрално държавно предприятие със заложили приоритетни цели, мерки и задачи.

V. НАУЧНА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

През 2022г. Предприятието не е извършвало научна и развойна дейност.

Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на Управителния съвет.

За 2022г. са начислени възнаграждения на членовете на Управителния съвет в размер на 307 хил.лв.

Макроикономически риск

Това е рискът от макроикономически колебания, които могат да се отразят на икономическия растеж, доходите на населението, търсенето и предлагането, печалбите на икономическите субекти и други. Тенденциите в макроикономическата обстановка влияят на

пазарното представяне и на крайните резултати от дейността на всички сектори в икономиката. С оглед високата несигурност в глобален план съществуват редица рискове пред макроикономическата прогноза. Ясен пример за това е отчетената годишна инфлация в България за декември 2022 година спрямо декември 2021 година с 16,9 на сто. Геополитическата ситуация около войната в Украйна остава силно нестабилна, с възможни значителни отрицателни ефекти за икономиката на ЕС и на България.

Съществен риск представлява евентуално допълнително ограничаване на вноса на енергийни суровини от Руската федерация в ЕС и България, и невъзможност за бърза замяна с доставки от други страни. Това би дало отражение с по-ускорено нарастване на цените на енергоносителите и електроенергията и нарушения в производствените процеси както в страната. Основни рискове през 2023 година са възможно отлагане на изпълнението на инвестиционни проекти, финансирани с национални средства, по-бавен от заложения в прогнозата темп на усвояване на средствата по европейските програми, както и забавено изпълнение на инвестиционните проекти от Националния план за възстановяване и устойчивост спрямо заложените очаквания на експертите от БНБ. Друг основен риск е свързан с реализиране на по-висока инфлация спрямо базисния сценарий, което би оказало допълнителен негативен ефект върху прогнозираните реални доходи на домакинствата и би влошило в по-голяма степен нагласите на икономическите агенти. Това би довело до по-ниска оценка спрямо базисния сценарий за размера на частното потребление и инвестиции.

Политически риск

Този показател измерва рискът, произтичащ от политическите процеси в страната:

- ✓ риск от политическа дестабилизация,
- ✓ промени в управлението,
- ✓ законодателната политика,
- ✓ икономическата политика,
- ✓ данъчната система.

Политическият риск е в пряка зависимост от вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството политика, от парламентарната криза и честите избори, както и от привнесени външнополитически фактори и кризи. В резултат би възникнала опасност от негативни промени в бизнес климата.

България е член на НАТО от 29 март 2004 година, а от 1 януари 2007 година е член на Европейския Съюз (ЕС). Интеграцията на страната към европейските структури все още не е приключила. Предстои включването на държавата към страните членки на Шенген и Еврозоната. Няма категорична яснота кога ще завършат за успешното тези процеси, при зачитане в пълнота на националният интерес на България, както и какви предизвикателства ще отправят те пред стопанските субекти, които извършват дейност в страната. Поетите ангажименти и изискванията във връзка с членството на страната ни в ЕС от 01 януари 2007 година и евентуалното присъединяване към Европейски валутен съюз („ЕВС“), предполагат подобряване на бизнес климата в страната и улесняване на бизнеса и предприемачеството. Това са основните причини да не се очакват сътресения и значителни промени в провежданата бъдеща политика.

Към момента политическата обстановка в България е по-скоро нестабилна, пораждаща несигурност и възможност за формиране на фактори, които да усилят общественото и политическо напрежение, да доведат до значителна и рязка негативна промяна в политическите и икономическите условия, а от там и до съществен неблагоприятен ефект върху дейността на Групата.

Пандемията от COVID-19 като част от макроикономическия риск.

От начало на 2020 година основен фактор върху световната икономика и в частност България, продължаваше да бъде пандемията от COVID-19 и ефектите, които оказва върху икономическия и социален живот. Доведе до ново нарушаване на глобалните вериги за доставки и производство в основни търговски партньори на страната с произтичащите отрицателни ефекти върху външната търговия. Всеки икономически спад би се отразил неблагоприятно върху потреблението, а от там и върху доходите на почти всички стопански агенти. Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие на пандемията с оглед вземане на навременни и адекватни решения за смекчаване на възможните бъдещи ефекти. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, обхватът и ефектите върху бизнеса на Групата е практически невъзможно да бъдат оценени на този етап, защото са зависими както от настъпването на бъдещи непредвидими събития, така и от по-нататъшните мерки, които ще предприеме правителството във връзка с пандемията.

В този труден момент за държавата, произтичащ основно, но не само от политическата нестабилност предприятията продължават да работят без приет бюджет за 2023 година. До приемането на Закона за бюджета за 2023 година, разходите ще следват тяхното месечно изпълнение от предходната година.

Военен конфликт на територията на Република Украйна

Военният конфликт между Русия и Украйна е събитие, което ще продължи да оказва изключително отрицателно общо въздействие върху европейската и в по-малка степен върху световната икономика през следващите години, дори и при приемане на хипотезата за приключването му в средносрочен план. В следствие на конфликта възникнаха инфлационни процеси и се стигна до намаляване размера на инвестициите. Това от своя страна доведе до проблеми свързани със събираемостта на вземанията. Нарушените вериги на доставки в следствие на глобалната пандемия COVID-19 бяха усилены негативно от конфликта. Въведените финансови санкции на Русия предизвикаха затруднения в много сектори на икономиката. Засиленият бежански поток към съседните на Украйна страни, България и останалата част от Европа също допринесе за негативното влияние на този фактор. Не трябва да се изключва и хипотезата конфликтът да продължи достатъчно дълго време, като се превърне в постоянен конфликт без активни военни действия, което да промени значително и дългосрочно пазарите и инвестициите в региона.

Инфлационен риск

Под инфлация се разбира постоянно и цялостно покачване на потребителските цени, което означава постоянен спад в покупателната способност на националната валута. Рискът от повишаване на инфлацията води съответно до обезценяване на направените инвестиции или стойността на спестяванията във времето.

Валутен риск

Валутният риск произтича от промяна на курса на лева спрямо чуждестранни валути, в които стопанските субекти осъществяват своя бизнес. Българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1.95583 лева за 1 евро в условията на валутен борд. Колебанията на валутните курсове променя (подобрява или влошава) реализирания обем на планираните парични потоци, деноминирани в местна валута, което води до изменения в реализирания финансов резултат.

Дружеството не е изложено на валутен риск, защото основно неговите операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, доколкото левът е с фиксиран курс спрямо еврото по закон.

Риск от неблагоприятни промени в данъчните и други закони

Регулаторният риск се свързва с вероятността за потенциални загуби в резултат на промяна на законодателната уредба и данъчната рамка. Данъците, плащани от българските търговски субекти, включват данъци при източника, местни данъци и такси, данък върху корпоративната печалба, данък добавена стойност, акцизи, износни и вносни мита и имотни данъци.

Въпреки че по-голямата част от българското законодателство вече е хармонизирано със законодателството на ЕС, прилагането на закона е обект на критика от европейските партньори на България. Съдебната и административна практика остават проблематични: българските съдилища не са в състояние ефективно да решават спорове във връзка с права върху собственост, нарушения на законови и договорни задължения и други, в резултат на което систематичният нормативен риск е относително висок.

Риск от настъпване на форсмажорни събития

Природни катастрофични събития, и терористични атаки и военни или враждебни действия, както и отговорите на тези действия, могат да създадат икономическа и политическа несигурност, която е възможно да има отрицателен ефект върху икономическите условия в България, а следователно и неблагоприятен ефект върху бизнеса, финансовото му състояние и резултатите от неговите операции. Трудността за предвиждане на тези събития налага използването на прецизен подход при анализа на наличната информация, застраховане на притежаваните имоти, определяне на програма за действия при възникване на кризисна ситуация. Не съществуват застраховки за всички видове форсмажорни обстоятелства.

VI. Отговорност на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Предприятието към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2022г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Други въпроси

Към момента е налице изострена политическа обстановка по отношение на Руската Федерация и останалия свят, във връзка с предприетата от нея военна операция срещу Република Украйна. Срещу Руската Федерация има наложени редица икономически санкции, които доведоха до поскъпване на основната групи суровини: природния газ, петролът, хранителните суровини - пшеница, соя, както и по отношение борсовите цени на производствените метали. През 2022г. дружеството не е осъществявало сделки и няма вземания или задължения към лицата спрямо, които има наложени ограничителни мерки.

Към настоящия момент, дейността на предприятието не е пряко засегната от този конфликт. Дружеството няма контрагенти от включените в забранителния списък лица.

Събития след края на отчетния период

Няма други съществени събития настъпили след края на отчетния период.

Дата: 31.03.2023г.
Гр. Смолян

Директор:
/инж. Здравко Бакалов/

* Налице е положен подпис,
като същият е заличен
съгласно Общия регламент
за защита на личните данни
(Регламент (ЕС) 2016/679)